

NIET BOOS, NIET WIT

Sjon loopt door Amsterdam en denkt er het zijne van

SJOERD
ZUIDZEE

beeldboek

Niet boos, niet wit

Sjon loopt door Amsterdam
en denkt er het zijne van

Sjoerd Zuidzee

UITGEVERIJ
VOGELVRJ

Colofon

Eerste uitgave: november 2022
Sjoerd Zuidzee

Uitgeverij Vogelvrij
Redactie: Machteld Stiling
Correctie: Janke Scharff
Omslagontwerp: Jesse Jeroen Unlimited
Opmaak: Arjen Broeze, Kingfisher Design

ISBN E-boek: 978-90-8329-132-1
ISBN Paperback: 978-90-8329-131-4

© 2022 Uitgeverij Vogelvrij. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of op enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de rechthebbende(n).

© 2022 Uitgeverij Vogelvrij. All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording, or otherwise, without the prior permission in writing from the proprietor(s).

Over onderscheid

Ik vind eigenlijk dat vrouwen niet meer met de gewone Olympische Spelen mee moeten doen, maar met de Paralympics. Want laten we nou eerlijk zijn: wie het snelste van de hele wereld de honderd meter kan lopen – wie dan ook, daar mogen we niet in discrimineren – wint de gouden medaille. En dat kan dus nooit een vrouwelijke atlete zijn, want de mannen lopen altijd harder.

Ja nee, dat is geen eerlijke vergelijking, zeggen we dan, want vrouwen hebben nou eenmaal de beperking dat ze minder sterk zijn en daarom

nooit van de mannen kunnen winnen. Klopt. En dat is met mensen met een gebrek net zo. Die hebben ook een beperking. Daarom mogen de meisjes meedoen met de Paralympische Spelen. Tenzij je natuurlijk vindt dat mensen met een gebrek minder waard zijn dan anderen. En dat lijkt me toch niet.

Discriminatie. Onderscheid maken. Het onderwerp der onderwerpen tegenwoordig. Ik moet erom lachen. Een computer discrimineert niet, die kijkt naar statistieken en trekt zijn conclusies. Dus die controleert bepaalde bevolkingsgroepen wat intensiever op fraude dan andere, omdat de cijfers uitwijzen dat het bij hen ook meer voorkomt. En dan staat heel Nederland op zijn achterste benen. Wie onderscheid maakt, wordt ondergescheten. Maar een algoritme heeft geen gevoel, dus die kan dat niks schelen.

Als het over voorkeuren gaat, mag je soms wel onderscheid maken en soms niet. Je mag zeggen dat je op blond valt of op Aziatisch, en je mag ook zeggen dat je niet van witte mannen houdt of van vrouwen zonder billen. Dat laatste mag nog net, geloof ik.

Als het over werk gaat, mag tegenwoordig dan weer heel veel niet. Je mag niet meer zeggen: als je hier wil komen werken, moet je grote borsten hebben. En je mag echt helemaal niet zeggen dat je geen moslims als werknemers wil. Terwijl het weer wel toegestaan is geen mensen aan te nemen die op een in jouw ogen foute politieke partij stemmen. Ik vind het krom, omdat het krom is. De grondwet is de grondwet.

De mensen zouden eens wat vaker rustig buiten moeten lopen om naar alles te kijken. En het kan ook geen kwaad ondertussen een beetje na te denken over het een en ander. Zo nu en dan.

Vergis je niet: een witte man op leeftijd met een mening die niet volledig overeenkomt met wat er in de mode is, wordt ook behoorlijk gediscrimineerd. Niet dat dat erg is. Ik ben nou eenmaal wie ik ben en als ik mag denken en zeggen wat ik wil, mag iedereen over me oordelen. Oordelen en laten oordelen, zeg ik altijd maar.

Zoek het uit. Dat doe ik ook namelijk.

Over Sjon

Goedemorgen trouwens. Of middag, of avond. Mijn naam is Sjon Suikerman. Sjon met SJ dus. Ik woon in Amsterdam, werkte vroeger bij de gemeente en ben nu met pensioen. Ik spreek voor mezelf, zeg ik er even bij. Dus niet als woordvoeder van een of andere groep. Dat u dat weet. Deel mij niet in en schuif mij niks in de schoenen alstublieft. Ik ben mezelf en hoor nergens bij; niet bij links en niet bij rechts. Ik zei het al: ik denk wat ik denk en ik vind wat ik vind. Als dat mag. Ja, dat mag.

Ik ben in de zestig en iets te zwaar, maar dramatisch is het niet. Vijf kilootjes of zo. Ik

drink een paar dagen in de week een stuk of vijf, zes jenevers en rook daar een paar sigaretten bij. Gezond is dat niet, dodelijk ook niet. Tenzij ik pech heb. Daarbij loop ik elke dag ruim tienduizend stappen – ik heb zo'n horloge dat dat bijhoudt – dus ik ga ervan uit dat mijn lijf die hoeveelheid gif wel kan verwerken. Al te gezond leven lijkt me ook niet goed voor je, want je moet je afweersysteem wel iets te doen geven, anders wordt het lui. Is mijn mening. Maar dat zeg ik waarschijnlijk om dat genotsmiddelengebruik mee goed te praten.

Ik loop ruim tienduizend stappen, omdat ik gepensioneerd ben maar niet graag thuis achter de geraniums zit. Daarom ben ik de hele dag op stap. Ik loop door de stad en door parken en wijken en langs het water. En ik bezoek mooie plekken, maar ook bouwplaatsen en nieuwbouwprojecten, om te kijken of ze al opschieten. Ik loop, bekijk alles en denk er het mijne van. Want denken staat vrij. In het denken mag alles en kan ik overal naartoe. Wat een vrijheid is dat toch. Heerlijk.

Vroeger was ik blank, nu ben ik wit. Dat ben ik niet echt natuurlijk, want sneeuw is wit en ik heb een heel andere kleur dan sneeuw, maar laten we het daar in godsnaam niet over hebben. Ik heb geen zin in die discussie. De wereld zegt nu dat ik wit ben, dus dan ben ik maar wit. Ik ben wit en ook weer niet en dat is prima, maar ik ben absoluut niet boos. Dat echt niet. Ik ben nooit boos geweest. Dat zit niet in me. Ik ben dus geen boze witte man – dat is wat ik wil zeggen –

terwijl ik weet dat ik wel zo genoemd wordt. En ook dat accepteer ik. Ik vind het best dat mensen zo naar me kijken, daar is toch niks aan te doen, maar ik ben dus niet wat ze denken te zien.

Nee, ik verzet me niet. Ik pas me aan, maar heb daar dus wel een mening over. En ik zei het al twee keer: een mening mag altijd, vind ik. Ja, dat zeg ik steeds, dat ik mag denken wat ik wil, dat weet ik, maar ik zeg het gewoon nog eens en nog eens, omdat het belangrijk is. Een mening moet echt blijven mogen, anders zijn we verloren. Wat ik vind, is wie ik ben.

Tegenwoordig wordt het steeds minder op prijs gesteld als je soms een beetje anders tegen de zaken aankijkt dan anderen dat doen. Maar ook dat kan me dus niets schelen. Ik ga gewoon niet mijn kop houden omdat iemand anders dat wel doet. Sorry. Dat beetje vrijheid wil ik graag nog hebben. Sterker nog: die vrijheid neem ik. Eis ik op.

Aan de andere kant: omdat ik het er gloeiend mee eens ben dat het nergens voor nodig is dat iedereen eindeloos en overal zijn plasje over gaat lopen doen, zal ik het zo kort mogelijk houden. Want belangrijk ben ik niet. Net zomin als anderen. Niemand is belangrijk. Dat is mijn mening: dat we allemaal sukkel zijn en vooral ik.

Het maakt me dus niet uit hoe mensen mij bekijken en het doet er niet toe wat ze van me vinden. Dat is hoe ik me nu voel, nu ik ouder ben en een beetje weet hoe de wereld in elkaar zit. Ik wandel, kijk en denk. Mijn vrijheid. Een groot genot.

En nu zal ik dat niet meer zeggen, want dan wordt het vervelend en drammerig. Het is al op het randje.

Over Annejet

Kijk, het schiet al op daar. Elke dag komt er een verdieping bij. Knap hoor. Dat mensen dat kunnen.

Nog even over mij. Ik ben getrouwd. Met Annejet. Al heel lang. Kinderen hebben we niet. Ik denk dat zij ze toch wel graag gewild had, maar het is er gewoon niet van gekomen. Ook omdat ik er niet om stond te springen, eerlijk gezegd. Annejet is veertig jaar lang actrice geweest, met niet al te veel succes, maar toch redelijk vaak wel werk. Nou nee, niet redelijk vaak. Tussen regelmatig en zo nu en dan in, zeg maar. Ze heeft altijd passie voor haar vak gehad,

ook al kreeg ze weinig terug. Nu is ze gestopt. Dat ging vanzelf. Ze wordt niet meer gevraagd.

Tegenwoordig kunnen we het goed met elkaar vinden, zij en ik. De scherpe kantjes zijn eraf. Ik heb vroeger wel een paar rommelige vriendinnen gehad en zij een keer een serieuze vriend, maar dat hebben we allemaal overleefd. Nu hoeft het niet meer. Ik zie mezelf met dat grote, dikke lijf niet meer spartelen op een of ander jong ding, gesteld dat ik er nog eentje zou kunnen vinden die daartoe bereid zou zijn. Nee, voorbij die tijd. Ik zou me rot schamen.

Annejet ziet er nog goed uit – recht van lijf en leden, met rondingen waar een jonge meid zich niet voor zou schamen – en ze is ook een paar jaar jonger dan ik. Zij zou dus eventueel nog wel in aanmerking kunnen komen voor romantische beslommingen, vind ik. Maar gelukkig wil zij ook niet meer. Allemaal gedoe en stress. Laat maar. *Dass war einmal*, zeggen de Fransen.

We zijn rustig nu, omdat we weten hoe het is: het gras is altijd groener aan de andere kant van de heuvel, omdat je het daar niet zelf hoeft te maaien. Dat is tot ons doorgedrongen. En dus verzorgen we alleen nog maar ons eigen gazon. Figuurlijk gesproken, want we wonen op een flat.

Heel rustig zijn we. We drinken in de wat latere avond een kopje thee, Annejet en ik, al dan niet na de borrels en de sigaretjes. Dat is wat we doen. Ik drink dan altijd één kopje, zij twee. Haar tweede doet ze met onze beider zakjes van het eerste kopje. Dat kan nog makkelijk, zegt ze, en ik waardeer haar zuinigheid.

Annejet en ik. Wij zijn bij elkaar en met elkaar en dat is ons leven. Tegenwoordig. Zo heel erg veel meer is er niet meer voor ons.

Over werk

Kijk, de Zuidas. Daar kom ik vaak. Mooie gebouwen. Het stukje New York van Amsterdam. Daar wonen de criminele Russen en de coke snuivende yuppies. Grappig, dat mag je dan weer wel zeggen. Ik geloof dat de vrijheid van meningsuiting te maken heeft met over wie je het hebt.

Ik wou dat ik jong was, dan liet ik me opleiden tot loodgieter. Dat is hét vak tegenwoordig. Niks advocaat, econoom of belastingadviseur. Daar hebben we er al te veel van en straks kunnen we er ook niks meer mee. De robot van de toekomst kan dat allemaal beter. Die pluist in drie

seconden alle wetboeken door, rekest alle fiscale en financiële mogelijkheden voor je uit en vult als vanzelf en razendsnel alle digitale formulieren in. Makkie. Kwestie van het verzoek inspreken en even je iris of je vingerafdruk scannen.

Ja nee, loodgieters moeten we hebben.

Want in de keuken en in de badkamer kunnen we niet zonder water. Water dat moet worden af- en aangevoerd. En alles gaat op een gegeven moment kapot. En wie hebben we dan nodig? Juist. De loodgieter kruipt nu al naar een vergoeding van honderd euro per uur toe en dat wordt ongetwijfeld alleen maar meer. En het is leuk werk: je bent op pad, komt bij de mensen thuis, waar je onthaald wordt als een dood gewaande lievelingsbroer. En je zal ook vast hier en daar weleens uitbundig uitgenodigd worden in een of andere slaapkamer. Wat wil een man nog meer?

Bovendien hoef je tijdens je studie niet al te veel in de boeken te zitten. Ook een groot voordeel. Jongens met energie willen namelijk niet stilzitten achter een boek. Die willen rennen, zweten, een beetje vechten en, inderdaad, hier en daar een paar twijfelaars onveilig maken.

Het probleem is nog even de status van het beroep. Op een feestje vertellen dat je journalistiek of toegepaste agogische marketing studeert, maakt meer indruk dan vertellen dat je loodgieter bent. Het zal snel veranderen. Nu al, maar straks helemaal, zijn de loodgieters onze sterren. Over dertig jaar rijden ze rond in Bentleys en vertellen ze in interviews dat ze alleen nog maar

klussen aannemen waar ze een goed gevoel bij hebben.

Ja, soms wou ik dat ik jong was, maar dat is gelukkig maar soms.

Over vroeger

Mooie spullen allemaal. Wat een welvaart hebben we toch. Niet te geloven.

Vroeger was alles beter, hoor je mensen van mijn leeftijd vaak beweren. Het is niet waar. Vroeger hadden we niks: in de avond één of twee netten sneeuwende zwartwitte televisie en bij de tandarts werd je gemarteld. Het was niet beter. Het was stiller, rustiger en alles ging veel langzamer, dat wel.

Ze zeggen ook dat politici toen betrouwbaarder waren en criminelen onschuldiger. Ik geloof er niks van. We waren in die tijd gewoon niet of veel minder op de hoogte van de leugens van

de machthebbers en de verschrikkingen van de misdaad. Dat scheelt veel.

Vroeger was alles slechter. Of nee, niet alles, maar best veel, dat wel.

Die leugens. Die zijn belangrijk nu. In deze tijd hebben we de schoonheid en de ellende van de sociale media. Ik doe er bijna niet aan. Annejet wel. Zij heeft dagelijks contact met haar vriendinnen, wat haar vrolijk maakt, maar ze ziet ook steeds wat ze allemaal mist en dat verpest het allemaal weer. Ze geniet ervan, maar scheldt erop.

Die nieuwe media leggen veel leugens bloot, maar doen dat vaak met nog meer andere leugens. Een gevaarlijk systeem. Wie de boel oplicht, wordt onmiddellijk en binnen een half uur voor iedereen zichtbaar aan de schandpaal genageld. Dat is misschien soms wel goed, maar regelmatig wordt er ook iemand voor bij wijze van spreken een verkeersovertreding opgehangen tot de dood erop volgt. En daar gaat het mis. Ik bedoel, een foute maar in wezen onschuldige seksistische opmerking kan je de kop kosten tegenwoordig. Grote mannen lopen daarom op eieren en komen zo minder snel vooruit dan vroeger.

En de misdaad? Is die harder dan vroeger? Dat zou kunnen. Het gaat er professioneler aan toe natuurlijk. Ook de misdaad ontwikkelt zich. Maar kijk naar de cijfers. Die liegen niet. De misdaad neemt af, ook al is er regelmatig iets waar je je rot van schrikt. En moorden zijn er altijd gepleegd. En met al die camera's om je

heen wordt het ook steeds moeilijker iets te doen wat niet mag. Het gaat de goeie kant op, zeg ik. De cijfers zeggen het. We moeten wel gewoon blijven nadenken vind ik. Vind ik van wel.

Ik geloof wel dat je vroeger beter geholpen werd in een winkel, om maar eens iets te noemen. Dat wel. De kantoorboekhandelaar had de zaak van zijn vader overgenomen en zat al dertig jaar in het vak. Hij wist alles van potloden en papier en agenda's en multomappen. Dat is niet meer. Mijn vrouw en ik gingen laatst een nieuwe wasmachine aanschaffen en toen we de verkoper vragen stelden over het apparaat bleek hij niet op de hoogte. Maar dan ook echt helemaal niet.

'Zit er ook een kort veertiggradenprogramma op?' vroeg Annejet.

De jongeman boog naar het apparaat toe, staarde een tijdje met halfopen mond naar de centrale draaiknop, kwam vervolgens weer overeind en zei: 'Zo te zien niet. Ik zie niks staan.'

Het vakmanschap is weg. De wereld is in handen van managers en alles wat kapot is kun je beter weggooien dan repareren. Dat is anders dan vroeger, toen het autootje een soort familielid was en de centrifuge van enthousiasme door de keuken danste.

Ik hou er gewoon niet van om te zeggen dat vroeger alles beter was. Maar misschien is dat wel omdat ik geen ouwe lul wil zijn en ik bang ben dat ik dat ben als ik dat zeg. Vroeger waren er inderdaad toch wel een paar dingen beter. Dat is de waarheid, maar die klinkt niet. Het is een uitspraak van niks. Dat heb je vaak

met waarheden: ze zijn saai. Extreme, heldere meningen scoren en krijgen de aandacht. Was dat vroeger ook zo? Ik geloof toch van niet. Het was genuanceerder toen. Veel genuanceerder zelfs.

Of is mijn vroeger de tijd dat onze ouders nog aan het bijkomen waren van de Tweede Wereldoorlog en daar zo van geschrokken waren dat ze allemaal braaf en lief waren? Dat zou het weleens kunnen zijn. Na een storm is het rustig op straat. Overal zie je afgebroken takken liggen en je bent blij dat je niks op je kop hebt gekregen.

Wat sta ik hier nou eigenlijk de hele tijd naar die stomme apparaten te kijken? Verder. Op weg naar de Amstel. Ik weet al precies hoe ik ga lopen. Het wordt weer een flinke wandeling vandaag.

Over rotjochies

Kijk, in de verte zie je de Arena. Zuidoost. Daar kom ik bijna nooit. Het is daar gevaarlijk, zeiden ze vroeger. De Bijlmer. En nog rommelt het daar weleens, geloof ik, maar een stuk minder dan in mijn tijd, schijnt het. Gelukkig maar.

Omdat we het over misdaad hadden, liep ik nog een beetje na te denken over die Marokkaanse kutjochies die sommige delen van de stad onveilig maken. Die met die messen en die scooters. Ik kom ze hier gelukkig niet tegen. Het gebeurt voornamelijk in 'daar verderop' en dat is ver van mijn bed, maar toch. Zij zijn een probleem natuurlijk. Dat weten we allemaal.

Links en rechts, we weten het. Mannetjes zijn het, die jochies, met een groot ego. Ze komen moeilijk aan werk omdat ze een slechte naam hebben en ze krijgen een slechte naam omdat ze geen werk hebben en daarom maar gaan lopen rotzooien. Of doen ze dat gewoon omdat ze lui zijn, dat kan natuurlijk ook. Ze willen rijk worden zonder ervoor te buffelen. Ja, wie niet?

Hoe dan ook: ze moeten worden aangepakt. Daar zijn we het over eens. Maar Nederland is gefeminiseerd, zoals Annejet dat noemt, dus we weten helemaal niet hoe we dat moeten doen. We gaan met ze praten en overleggen. Zou je dat nou wel doen, lieve jongen? Je weet toch wel dat je andere mensen verdriet doet als je zulke stoute dingen doet?

Het zet geen zoden aan de dijk en ook dat weten we allemaal. Koning, keizer, admiraal.

Opvoeden moeten die ouders zelf doen. Die vaders zijn vroeger zelf natuurlijk ook kleine, vervelende Marokkaantjes geweest, dus die weten hoe het is. En zij kregen toch ook een pak op hun sodemieter van hún vader? Waarom gebeurt dat hier niet? Of gebeurt het wel? Ik geloof toch van niet. Het lijkt wel of de vaders van die kutmarokkaantjes ook gefeminiseerd zijn. Wat dat betreft zijn ze dan weer wel geïntegreerd.

De kleine club verpest het voor de grote club, dus moet de grote club in de kleine club eens even stevig orde op zaken stellen, zou ik zeggen. Met een end hout achter de schutting. Juist uit respect voor de eigen cultuur. Testosteron aanpakken met testosteron.

Toch zie ik het wel loslopen allemaal, want de moslimmeisjes zijn lekker bezig. Die weten dat ze goed zitten in dat polderlandje van ons en bestormen de scholen en de universiteiten. En let maar op: zij zijn straks baas in eigen huis. Zij trekken die sukkeltjes van hun scootertjes af, pakken hun messen af, geven ze een draai om hun oren en zetten ze aan het werk. Want die moslimmeisjes willen niet dat kapot gemaakt wordt wat zij net hebben opgebouwd. En gelijk hebben ze.

En het heilige geloof in Allah en de Koran? Dat suddert op een gegeven moment vanzelf wel weg, net als dat bij ons gebeurd is. Misschien dat er nog een grote en meer dan verschrikkelijke oorlog overheen moet in het Midden-Oosten voor het dat-nooit-meer-gevoel. Maar daarna kappen ze er daar ook mee. Want je hebt gewoon een beter leven zonder God. En dat hebben die moslimmeisjes allang door.

Sowieso zijn de dames in opkomst. Ze lopen nu misschien nog net een mespuntje achter in salaris hier en daar, en ze moeten nog wat bijleren als het over eerzucht en een grote bek gaat, maar ze halen dat snel in, zie ik. Ze voegen er vervolgens een paar scheutjes gevoel en geduld aan toe en dan moet jij eens kijken. Dan wordt de soep net zo heet gegeten als hij opgediend wordt en worden wij mannen weggevaagd. Dan mogen wij nog het vuilnis ophalen en dat is het dan.

Het zal mijn tijd wel duren. Ik heb mijn pensioen al binnen.

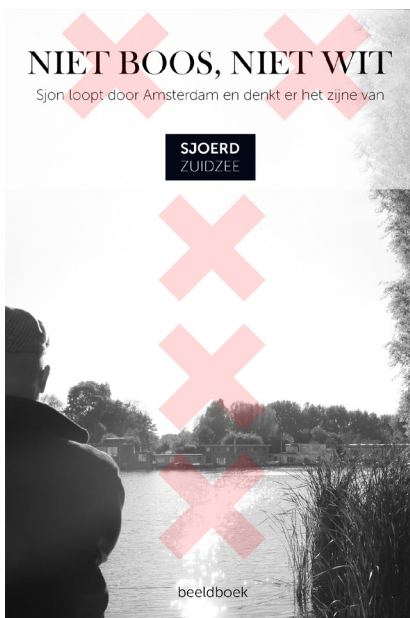
Staan we inderdaad aan het begin van The

Age of Aquarius, zoals Annejet het noemt, waarin de meisjes de macht gaan overnemen? Dat zou zomaar kunnen. Of komen wij mannen nog terug in de tweede helft van deze eeuw? Ook dat kan, maar ik zou ze voor de zekerheid te vriend houden, de dames. En zeker die moslima's. Want die hebben de toekomst. Kijk maar om je heen.

Komt dus allemaal goed. Maak je geen zorgen. En die grote oorlog, die is dan eens een keertje niet hier maar daar, en dat heb ik liever. Ja, het hemd is toch nader dan de rok. Of zoiets. Wij zien het wel allemaal op CNN en maken dan een paar euro over voor slachtoffers en vluchtelingen.

Harteloos van me? Ja, het is harteloos, maar zo zijn de mensen nou eenmaal: de ellende van een ander interesseert ze niet. Niet echt. Ook al zeggen ze van wel. En ik kom er tenminste eerlijk voor uit.

Verder lezen?

Benieuwd naar het hele verhaal en wil je verder lezen?

KLIK DAN OP DE ONDERSTAANDE LINK

<https://uitgeverijvogelvrij.nl/boek/?id=niet-boos>

Over Uitgeverij Vogelvrij

Uitgeverij Vogelvrij publiceert boeken met de lengte en de amusementswaarde van speelfilms.

Let op: digitale edities zijn veel milieuvriendelijker en veel goedkoper dan papieren versies.

Op onze website kost elk e-boek maar 4 euro. En voor 25 euro heb je er zelfs 12. Het voordeel van e-boeken is dat je ze kunt lezen op een e-reader, maar ook op een smartphone, een laptop of een tablet. Nog afgezien van de enorme aanslag die papieren boeken doen op het milieu – en op verhuizers en erfgenamen – heeft digitaal lezen naast de gunstige prijs nog veel meer voordelen: je kunt lezen in het donker, je hoeft geen zware boeken mee te slepen, je kunt gemakkelijk passages of namen opzoeken en je kunt de letters groter of kleiner maken.

Het doel van Uitgeverij Vogelvrij is 'lezen' een ander imago te geven en het geschreven verhaal toegankelijker te maken voor de consument van nu, die meer op beelden is gericht. Uitgeverij Vogelvrij zet niet de schrijver maar de lezer centraal. Elke maand verschijnt er minstens één nieuw boek. Soms vermakelijk, soms romantisch, soms controversieel, maar altijd entertainment.

Meer informatie over onze boeken vind je op:

<https://uitgeverijvogelvrij.nl>

UITGEVERIJ
VOGELVRIJ

